

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice št. 15. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: šeststopenjska petit-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju dajo se popust. — Velja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 2 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 86 kr.

Štev. 262.

V Ljubljani v ponedeljek, 16. novembra 1885.

Tečaj II.

Boj napovedan.

Česar se je tolikanj bal svet, je prišlo. Na Balkanu počila je usodepolna prva puška in vsled najnovejših poročil tekla je že kri. Premnogokrat bila je že pojena zemlja balkanska s krvijo, a v taci okoliščinah nikdar še ne, kakor sedaj. Stoletja stala sta si ondi Slovan in Turek nasproti, stoletja boril se je kristjan proti mohamedancu, danes pa kolje Slovan Slovana, vojskuje se kristjan proti kristjanu! Kedo bi bil pred kratkim še kaj tacega pričakoval, kedo bi si bil sploh upal misliti, da je kaj tacega mogoče? Koliko let je še od tega, da sta Srb in Bolgar vkup borila se zoper skupnega sovražnika za „svobodo zlato“, danes pa, ko sta komaj privadila se prosto dihati, obračata smrtonosno orožje drug drugemu v prsi v radost in veselje onim, ki so žalovali nad mirnim razvijanjem in napredkom mladih držav.

Prva puška je počila in s krvijo pisal se bo nov del zgodovine. Ali je moralo tako priti, ali se res ni dalo odvrniti prelivanje krvi? Kedo bi zamogel z vso odločnostjo in gotovostjo odgovoriti na to vprašanje! Evropska diplomacija zborovala je v Carigradu, s trepetajočim srcem obračal je svet tja svoj pogled, nestrpljivo čakal je, da se izgovori merodajna beseda. Prepozno! Puška je govorila! — Uže način, kako se je ta konferenca pripravljala, počasnost, s kojo so poslaniki evropskih velevlasti šli na delo, pričala je, da je njih naloga neizmerno težka, da je položaj zelo opasen. Uže začetkom trditi se je smelo, da se sporazum med zastopniki posameznih težko doseže. Napetost med Angleško in Rusijo, ki je

komaj še ponehala, stopila je ravno pri tej priložnosti v vsi svoji ostrosti na dan. A pri tem opazovalo se je še ono nenaravno razmerje, katero je moralo osupniti ves svet. Rusija, vstaviteljica Bolgarije, nje zaščitnica in pokroviteljica, obrnila je najedenkrat s srdom in gnjevom od nje svoj obraz, Angleška pa, ona stara nasprotnica slovanskih rodov na Balkanu in podpirateljica hiražoče Turčije, stopila je z vso odločnostjo na stran Bolgarske ter razgrevala se za nje združenje z Rumelijo. Vse te nenavadne in nenaravne prikazni morale so treznega opazovalca navdajati s strahom in trepetom. Vsled nesporazuma med velevladmi zavlečevata se je cela zadeva, a med tem se je strelivno gradivo krog in krog vedno bolj gomadilo, nebo zagrinjalo se je gosteje in gosteje v temo, dokler ni padla iskra, iz katere grozi nastati pogubonosni in uničujoč požar.

Na kateri strani je krivda, koga zadene obtožba, da je prouzročil prelivanje krvi, da je izzval boj, kojega posledice so zdaj še nepreračunljive? Srbija dolži Bolgarsko, Bolgarska Srbijo. Kralj Milan kaže v svojem proglasu na izzivajoče postopanje bolgarskih prostovoljnih čet, na njih opetovano prekoračenje srbskih mej, knez Aleksander pa vnema svoje vojake na boj proti Srbom, s klicom, da so ti zavratno in izdajalsko napali bratski narod. Kedo ima prav? Zgodovina težko kedaj odgovori po polnem objektivno na to vprašanje in mi nismo tako natanko poučeni o teh stvareh, da bi z gotovostjo zamogli dati odgovor. Kakor povsod, tako nastanete tudi gledé tega vprašanja dve stranki, ki boste odgovarjali zdaj na korist Srbske, zdaj na korist Bolgarske, kamor jih ravno bolj vlečejo simpatije.

Naj je krivda uže tu ali tam, to je sedaj manje važnosti. Glavna stvar je to, kako se ta boj konča in kake posledice nastanejo iz tega. Da se Bolgarska s svojim le malo izvežbanim vojsvom ne bode zamogla vspešno braniti nasproti srbski uže v zadnji turški vojski odlikujoči se armadi, to je več nego gotovo. Ako velevladi malima državicami prepuste, da sami končate prepir, kojega sta pričeli, potem sme se uže danes z odločnostjo trditi, da Bolgarska podleže. Vender mora se o tem dvojiti, da evropske velevladi, kojih poslaniki še vedno zborujejo v Carigradu, to zadevo tako puste, ne da bi se umešavale vanjo. A kaj stori sedaj Angleška, ki se je tako gorko ptezala za Bolgarsko? Ukrene li kaj na njeno korist, ji li priskoči na kak način na pomoč, ali se ji na prijateljstvo v odločilnem in usodepolnem trenutku ravno tako hitro ohladi, kakor se ji je v srenejših časih do nje izbudilo? In če Angleška ostane zvesta svojim načelom, če vstraja pri svoji naklonjenosti do Bolgarske in to tudi dejansko pokaže, kako stališče zavzame potem druge države? Kaj poreče k temu naša država, ki je pred vsem interesovana pri tem, kako se razvijo balkanske zadeve? Kaj stori Rusija videč, da jo spravlja sovražna Angleška ob ves nekdanji vpliv, ki ga je imela nad južnimi narodi, da ji uničuje njeno s toliko premišljenostjo in previdnostjo zgrajeno delo ter sad toliko trudapolnih in neizmerne žrtve zahtevajočih podjetij? To vse so vprašanja, na koja se v tem trenutku ne more še odgovarjati in ki kažejo, kako neizrečeno kočljiv da je postal položaj, kako blizo smo onemu reševanju vzhodnega vprašanja, kateremu bi se bila evropska diplomacija tako rada še izognila sedaj

Listek.

Kako se postavimo ugodno za fotografiranje.

O umetniških načelih pri fotografiranju priobčil je H. P. Robinson v „Photogr. News“ spis, ki je poln praktičnih migljejev in tolike pozornosti vreden, da upamo blagovoljnimi čitateljem ustreči, ako ga jim v posnetku podamo v slovenski obliki.

Do prsna podoba je najvažnejša izmed portretov, fotografiranje glave zdi se marsikomu kot kaj lahka in priprosta stvar, o koji ni vredno dosti govoriti; in vender ni tako. Nekateri izgledajo na svojih podobah kakor da so obešenci. To se kaže zlasti na Rembrandtskih podobah, ki predstavljajo večidel vid s strani (profil). Glava je tu siloma zasukana ter proti kameri (temnici) nagnena. Oko zre, kakor da bi se dotični bal naravnost pogledati. Vid ima nekaj plahega, lisičjega v sebi in človek bi mislil, da ima podobo zelo hudobne osebe pred seboj. Treba je le še vrv predstaviti si, da se navedena primera popolni.

Tej dvojni napaki izogniti se pa je lahko. Naj se tudi telo bolj v profil postavi, potem, ni treba, da se glava siloma zabrne! Ako se pa tudi tedaj nekoliko nagne, naj jo fotograf z roko privigne. Prav za prav naj bi se ta kolikor mogoče malo dotikal sedečega, kojemu to večidel ni prijetno, in fotograf, ako ni posebno spreten, provzroči preje odrvenel kakor graciozen izraz fotografovanja.

Plahti, lisičji pogled pa izvira od tod, če je oko primorano naravnost v svetlobo gledati. To blešči in oči se v stran obrnejo. Zatorej mora stena, ki pušča svetlobo v atelier, do 5 črevljev od tal biti neprozorna, solidna. Rembrandtskim podobam zadostuje, ako prihaja svetloba skozi odprtino petih štirjaskih črevljev, obrazu sedečega nasproti. Ostala stena se sme zastreti.

Držalnik za glavo se odločno svetuje. Branijo se ga največ oni, ki ga najbolj potrebujejo. Umetnik mora s fotografovancem tako ravnati, da se mu ne zdi kot kaj posebnega, če mora mirno sedeti, ko se mu to veli, nego kot nekaj naravnega, samo ob sebi umevnega. Tačas se spretno nastavljeni držalnik lahko dotakne glave, tako da se zavvedno popolnoma mirno sedi. Ako pa držalnika

ni, trudi se sedeči, poznajoč važnost trenutka, kar krčevito, da bi mirno sedel. Ta čas pa nastane podoba, in kaže ga, kakor da je najzlobnejša duša na svetu.

Držalnik ne sme nadlegovati; olajša naj sedenje. On se mora ravnati po glavi, ne glava po njem. Nastavi naj se tedaj, kedar je uže vse drugo gotovo, takoj potem naj se izvrši ekspozicija, tako da sedečemu ne preostaje časa o držalniku razmišljati. Sedečega motiti, ne gre več; ako pa je neogibno potreba kaj preurediti, naj se ves arrangement z nova začne.

Držalnik ni za to, da bi se trdo naslanjalo nanj; zatoraj bodi mnogo lažji, kakor ga dostikrat vidimo po atelierjih.

Je-li je desna ali leva stran obraza pripravna za podobo, odločiti ima fotograf.

Če gledamo koga naravnost v obraz opazimo vselej, da je jedno oko više ustavljeno nego drugo; izjeme so redke. Ako ima podoba kazati tričetrt obraza s strani ($\frac{3}{4}$ face), tedaj je paziti na to, da je više oko bližje kameri. Vsled tega se vidi kot učinek perspektive, da je drugo oko na podobi nižje. V nasprotnem slučaju pa se nejednakost poveča.

in koje se po splošnji sodbi ne dá rešiti brez velikih bojov, brez dolgotrajnega prelivanja krvi.

Vender nespametno bilo bi v očigled najno-
vejšemu dogodjaju obupavati nad tem, da se
ohrani evropski mir. Še je mogoča ohraniti ga,
še imajo v Carigradu zastopane velevlasti čas
z odločnim korakom storiti konec dvojljivemu
stanju razmer. Da Bolgarska pri vsem tem pride
do žalostne izkušnje, temu se ve se ne dá iz-
ogniti. In naj je Bolgarija še tako nedolžna nad
vojsko, v kateri se preliwa bratska kri, to se ta-
jiti ne dá, da je knez mlade države postopal zelo
lahkomišljeno, ko je storil odločilen korak, da se
je brez vednosti evropskih velevlastij postavil na
čelo vzhodno-rumelijskemu ustanku. Vse hvale
vreden je pogum, s kojim je pripravljen voditi
vojsko svoje zoper sovražnike Bolgarske na boj,
a dvojljivo je, da s tem svojemu ljudstvu koristi,
gotovo pa, da bi bilo zanj in za Bolgarsko bolje,
ako bi bil postopal previdneje, ako bi bil delal
v soglasju z velevlasti, a ne zoper njih voljo.

Mi imamo z ozirom na žalostni fakt, da je
boj na jugu napovedan, le jedno, a tem srčneje
želje in ta je, da se pričeto prelivanje krvi čim
preje jenja in da se boj kolikor mogoče omeji.
Nadejamo se, da poslaniki evropskih velevlastij
sedaj, ko je nevarnost postala tako velika, v in-
teresu evropskih narodov postanejo veliko upog-
ljiveji drug drugemu nasproti in da se njih so-
glasnemu in zloznemu postopanju posreči ukreniti
take naredbe in določila, da se kaljeni mir kmalu
zopet vrne na počitka tolikanj potrebni balkanski
poluotok.

Naši posli.

(Nujno socijalno vprašanje.)

(Dalje.)

Prične se pomenljivi čas šole. Ponosni in ve-
seli hité premožni otroci v novi obleki prvič v
hram vednosti in omike. Otožen in slabo oprav-
ljen dohaja jih komaj siromakov sin. Ne upa si
skoro v učilnico. Ondi sede v zadnji klopi, da si
zakrije ložje slabo obleko, boste noge in pomanj-
kanje knjig in šolskih priprav. Kako napreduje
potem v naukih, je lahko umljivo. V večnem tre-
petu in strahi, v lakoti in revščini presliši marsi-
kateri zlat nauk, ali ga ne more ponoviti iz mno-
gih vzrokov doma. Ako je vprašan, posmehujejo
se mu morda zaradi njegove boječnosti ali nepri-
merne obleke, ali izgovora, da ga je zadrževalo
to in ono v učenju. Poslednje pritisne zadnji pe-
čat na spričevalo mladega siromaka, da ostane
posel, težak vse svoje dni.

Užaljen na duši, potrtn na telesu, po polnem
obupan zapusti tak siromak šolo — in stopi brez
premisleka v najbolj grenko učilnico, ki traja vse
življenje, v solo revščine, ki se imenuje poselski
stan. V začetku prisluzi si le golo življenje in naj-

bolj potrebno obleko. Ves dan se potika za živino
po gozdu in pašnikih, da mu krvavé nogé.

Ne vpraša ga zvečer nihče, kako se počutiš,
kako si živel, nihče te ne pohvali, da je le živina
napasena in v redu. Doma je potem celó v poznih
večernih urah drugi posel starejih poslov, tarča, v
katero udarjajo posmehi in zaničevanja.

To je prvi usodepolni pečat v novo izvolje-
nem poselskem stanu mladega siromaka, ki tako
neizmerno vpliva na osurovenje duše in čut ne-
sreče brez konca in kraja.

Med tem minevajo urno leta, akoravno je
jedno podobno drugemu, vsa pa polna grenkobe
in siromaštva.

Iz mladega siromaka posla postane večji siro-
mak, kmetski hlapec, iz nežne pastarice siromašna
dekla.

Usoda je ista, le njen čut se je povečal. Stor-
prv zdaj čutil siromak posel, da je velikansk raz-
loček med njim in prostim kmetskim mladeničem
in kmetsko deklico. Dela naj, da mu krvavé roke,
plačilo je vedno jednako, ki zadostuje jedva vsak-
danjim potrebam. Hrepeni in premišlja naj, kolikor
hoče, da bi si kaj pridobil za čas bolezní, za stare
dni — zaslužek je prepíčel.

Poslednje zatemni zadnji boljši čut časti, varč-
nosti, in mnogokrat tudi poštenja poslu za vso bo-
dočnost.

Prepričanje, da je nemožno zboljšati si z naj-
večjo marljivostjo svojo usodo, da mu manjka za
boljšo službo ali za kakov drug stan omike, šole,
vodi mlade posle na pot, kateri hodijo starejši,
pot neobčutnosti, lahkomišelnosti in mnogih nap-
pak, o katerih se čuje dandanes v tem žalostnem
stanu. Čez malo let in mlad posel je na potu
svojih ubogih starišev. Služiti ne more, ali noče
več. Rajši dela od danes do jutri in povrh se za-
veže kot dninar celó v zakonski stan, da je polna
butara njegovega trpljenja.

Opisali smo v teh vrstah v kratkem žalostno
usodo poselskega stanu. Opiraje se na ta popis,
hočemo govoriti o sredstvu, kako bi bilo možno
zboljšati to poselsko gorje in povrh še prestvariti
denašnje posle v zveste, dobre in, kolikor možno,
tudi srečne in zadovoljne ljudi.

Videli smo, da je največje gorje naših poslov
pomanjkanje omike. Ko bi bili obiskovali oni v
prvi mladosti dalje šolo, pričeli bi se bili mno-
gega, kar bi jih rešilo prej ali pozneje poselskih
spon. Poprijel bi se bil ta ali oni izvrstnega roko-
delstva, poiskal bi si lahko na podlagi svojih ved-
lažjo, primerno službo, kjer bi mu bilo možno pri-
hraniti si nekaj za poznejša leta ali pričeti s pri-
hranjenimi novci malo kupčijo. Nevednost je dan-
danes tako gotova beraška palica, kakor zaprav-
ljivost in lenoba.

Omike, omike, poučenja v mladosti dajte na-
šemu ubogemu ljudstvu, ki je vstvarjeno v večno

tlačanstvo, in podarili ste mu največje premoženje,
ki mu zagotavlja prej ali pozneje boljši usodo.

Prva skrb in najsveyejša šolskih oblasti in
posameznih srenj je torej, da pazi, da obiskuje
mladina redno šolo in da ne izstopi nihče, predno
je ni dovršil popolno. Tu se pač navajajo izgo-
vori, da siromaštvu ne prepusča temu in onemu
otroku tratiti v šoli časa, kajti v službo mora, da
si prisluzi prej ko možno, sam svoj kruh. Kako
žalosten, kako neopravičen je ta izgovor.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Ne samo domači, tudi vnanji listi pozdravljajo
radostno imenovanje dr. Gautscha naučnim mi-
nistrom. Francoski in angleški listi, govoreči te
dni obširneje o avstrijskih razmerah, menijo,
da je Taaffe srečno volil, ko si je izbral Gautscha
naučnim ministrom, kajti v njem najde strokov-
njaškega neumornega in nad strankami stoječega
državnika. Novi da dobro pozna kot izboren šolnik
potrebe šolstva.

V soboto sprejela je ogerska delegacija pro-
račun za ministerstvo vnanjih zadev. Pri tej seji
stavil je delegat Csernatony interpelacijo, kako je
razmerje Avstrije k Italiji. Na to interpelacijo
dobil je odgovor, da se Italija nam nasproti prej
kakor zdaj korektno obnaša, prijateljsko razmerje
k Italiji je nekaljeno. Da bi se bila Italija v ka-
kem vprašanju ločila od Avstrije, ni istinito, Italija
postopa po polnem soglasno z Avstrijo.

Tuže dežela.

Srbija napovedala je torej Bolgariji vojsko,
češ, da ne more več dalje prenašati bolgarskih
izzivanj. Srbski kralj Milan poudarja v proklama-
ciji, da deželni interesi zahtevajo, da Srbija z orožjem
ravnatežje na Balkanskem poluotoku. Bolgari da
brani moteno so navlašč grdo ravnali s srbskimi poda-
niki, na meji zbirali obilo prostovoljcev ter celo na-
padali mirne srbske državljane in srbsko vojsko. Vse
to da je izzivanje, katerega kralj niti v imenu
svetih deželnih interesov niti v imenu naro-
dove časti prenašati ne more; „to so razlogi —
tako skončuje se proklamacija — zaradi katerih
pustim nastopiti javno sovraštvo, katero je pro-
vzročila srbska vlada; in zapovedal sem svojim
svestim četam in svoji vojni, da prestopi meje
kneževine. Pravična stvar Srbije je samo v od-
ločitvi z orožjem. Hrabrost vojne je pod varstvom
Vsegamogočnega. To naznanjajoč svojemu dragemu
narodu zanašam se v teh resnih časih na njegovo
domovinsko ljubezen in njegovo udanost za sveto
stvar Srbije.“ — Bolgarski knez pa je izdal po
napovedbi vojske do vojne dnevni ukaz, v katerem
pravi: „Srbski kralj napovedal nam je vojsko ter

sveta! Vidi se jim, da se je gospod tako držal le
za fotografa, in to ne sme biti nikoli!

Mislimo si, da je treba fotografovati gospoda
starega 20 do 50 let, stoječega. Umetnik naj od
njega ne zahteva, kako naj se postavi, k večemu
opomni ga, da naj lahko in neprisiljeno nastopi,
ter ga pusti kakor si je izbral, in popravlja le,
kjer je potreba, a neprisiljeno. Ako se prvič ne
posreči — morebiti gre drugi pot! Nekateri stopijo
trdo na obe nogi. A to ni naravno. Človek le
redkokedaj stoji na obeh nogah istočasno, razen
v prvi mladosti in v pozni starosti. Drugače se
opiramo sploh le na eno nogo.

Da bode podoba gospoda slikovita, mora biti
menjava v njej. Ako je truplo en face, naj se obraz
nekoliko zasuka, ako je telo zasukano, tedaj sme
ostati glava en face ali v profilu. Rame ne sme
symmetrično ob telesu viseti. Tudi v lepšalni
opravi symmetrija ne ugaja. Ako je stol na eni
strani, ne bodi na drugi tudi. Oseba naj ne bo
naslonjena: te podobe so se preživele, da si jih
še delajo. Na postament naslonjenih ljudi pač
nikjer ne vidimo, razen v fotografskih atelierjih.

Nekateri sodijo tako, da se kot najimenitniši
del v ospredji — podplat pokaže!

Tudi se mora poiskati, katera stran nosa je
rabljiva; k sreči je to navadno ona, ki je uže za-
stran očíj ugodnejša.

Skušnja uči, da je večidel (pri 4/5 ljudi) je
leva stran obraza za fotografovanje pripravna.

Navadna doprsna podoba mora se ravno tako
z umetniškega stališča soditi, kakor katera koli
podoba. Ako vzamemo obraz po polnem en face in
truplo tudi, da se podoba na dve symmetrični po-
lovici razkrojiti. To ni lepo; naj pa je telo ne-
koliko zasukano, in koj prošneta podoba menjava
in življenje. Tudi 3/4 face zahteva, da je telo ne-
koliko zasukano. Pri profilnih podobah pa glava
in telo ne smeta biti preveč zasukana, da ne na-
stane uže s početkom omenjena napaka. Pleča
naj se v doprsni podobi precej v isti visokosti
vidijo, in telo naravnost po konci. Nekateri
osebe pač svojeglavno trdijo, da naravno sedé, ko
je njih telo nagneno naprej; druge se naslonejo
v stolu nazaj ter glavo k višku molé; v sliki bi
se videlo, kakor da hoče telo znak pasti. V obojih
slučajih je najbolje osebo stoječo fotografovati.
Oči naj gledajo tja, kamor je obrnen obraz. Ako
je podoba po polnem ali skoro en face, naj zró
nad objektiv kamere.

Nekoje osebe imajo izrazit in živ obraz, ka-
dar govoré. Ako pa je treba dati se fotografovati,
upade jim glava ter izginila sta izraz in življenje!
Pomore se jim z držalnikom za glavo in za
hrbet.

Gledati je na to, da kamera stoji v pravi
visokosti. Ako je previsoko, postane nos predolg,
vrat prekratek, pleča previsoko. Prenizko stanje
kamere napravi še neugodnejši vtis. Obraz je po-
tem prikrajšan, vidi se v nosnice.

Razmerje glave proti velikosti podobe zahteva
nadaljno pozornost. Na doprsni podobi vizitniške
oblike ne bi smela glava od brade do vrhu las
nad 1 1/8 palca meriti, na kabinetni podobi ne nad
2 palca.

Dokolenne podobe ne nehajo baš s ko-
leni, dostikrat je ugodno več ali manj vzeti. Raz-
vidi se pa, da dopuščajo mnogo ličnejši arrange-
ment. In vender so ravno take podobe gospodov
zelo enolike. To pa zato, ker sedanje hlače in
suknje malo ugajajo umetniškemu vpodobljanju.

Zelo razširjene so podobe, ki kažejo gospoda
sedečega z glavo in telesom naravnost proti opa-
zovalcu obrnjenega, jeden komolec sloni na mizici,
druga roka na stegnu. Te podobe naj zginejo s

zaukazal srbski vojni, da napade naše ozemlje. Naši srbski bratje, mestu da bi nam pomagali, hočejo našo domovino uničiti. Vojaki, pokažite svojo hrabrost, preganjajte sovražnika, kateri nas plašljivo in izdajsko napada, preganjajte ga do polnega uničenja! Bratje, hajdimo, da nam Bog pomaga in dá zmago!" — Z bojišča se poroča: Dne 14. t. m. dopoldne pričeli so Srbi streljati na bolgarsko patroljo, sestoječo iz 20 mož, med vasjo Bojica in med mejo ter ustrelili jednega moža. Po tem napadu podala se je patrolja za nasip ter pričela streljati na Srbe, katerih je palo osem. — Srbi marširali so proti Trnu ter boja zaseli bolgarske vasi Mislavci, Zelenigrad in Zvonci. — Iz Belgrada se z dne 14. t. m. poroča: Napoved vojske se tu z nepopisljivim veseljem pozdravlja. Srbske čete prestopile so bolgarsko mejo pri Caribrodu, Trnu, Vlasniku, Bregovi, Knježevacu in Klisuri. Pri Vlasniku in Trnu bil je uže hud boj, a povsodi so se Bolgari umaknili.

Iz Rima se poroča, da so simpatične izjave grofa Kálnokyja v avstrijskem delegacijskem odseku o razmerji k Italiji vzbudile splošno zadovoljstvo. Italija gotovo želi ostati k Avstriji v prijaznem razmerji.

Iz Pariza se poroča, da sta se Brisson in Clemenceau dogovorila, da se Brisson izvoli Grevyjevim namestnikom, ker je Grevy uže star in slaboten, in se je torej bati kmalu spremembe. Brissonov namestnik pa da bi bil ali Freycinet ali Floquet, katera sprememba bi pomenjala pripravljanje za Clemenceauov kabinet.

Iz Grške se poroča, da se ta teden še pričakujejo važne naredbe. Vojna napoved iz Srbije upliva zelo na Grke. Čuje se, da se na Kreti na vsak način prične upor.

Kralj birmanski izjavil je v proklamaciji, da se med Anglijo in Birmo prične vojska, ker je Anglija stavila bedaste predloge. Kralj pozivlje vse zveste Birmance, naj se bojujejo za domovino in vero. On sam prevzame poveljništvo in vspeh vojske bode zmaga. Evropeci in drugi tujci naj se zdaj ne nadlegujejo, usmrtiti jih bode še le tedaj dovoljeno, ko sovražnik prestopi meje. Več Evropejcev zapušča Mandalay, Birmanci jih ne ovirajo.

Razne vesti.

— (Ženin operne pevke.) Jako neprijetna stvar prigodila se je nekdanji operni pevki gospoj Vappereau, divi Vaudeville-gledišča v Parizu. Gospa Vappereau, sedaj prijetna udova z kakimi 47 leti in srečna posestnica premoženja v znesku 30 000 frankov, mislila je, da se mora zopet omožiti. V „Petit Journalu“ našla je, kar je iskala; — tam je stalo: Adrien Bourcier, ki ima premoženje v znesku 30 000 frankov, išče „mlado udovo“ z enakim premoženjem. To se jej je izvrstno zdelo! 30 000 in 30 000 dá 60 000

Starih ljudij podobe posrečijo se navadno dobro. Resnost in dostojnost starosti ste fotografiji zelo ugodni.

Rečeno velja sploh tudi o podobah dām, vender se tu mudi mnogo več prilike napraviti dopadljive podobe, kakor pri gospodih. Uže ženska oprava je ugodnejša slikoviti sestavi, ako namreč dame le toliko sledé mōdi, kolikor jim je primerno. Izraz ženskega obraza je mnogovrstnejše, tudi ženska opravila in kratkočasenja so pogostoma ugodni umetniški nagibi.

Ako je dama vrhu tega krasna, potrudil se bode fotograf z veseljem, da se krasota na podobi popolnoma uveljavi, kar je pač pogostoma težko.

Pri fotografovanji dām je mnogo zavisno od njih starosti: vzemimo neko srednjo dōbo, to je, dāma naj ne bo ne „backfisch“, ne matrona.

Da pride življenje v podobo, naj dama po atelierji hodi, a v ugodnem trenutku se jo naprosi, da mahoma postoji. Tako nastane na podobi utis prenehanega gibanja, kar vidimo pogostoma pri kipih. Krasen vzgled je Apollon Belvederski. Predstavljen mahoma postoječ, da opazuje vzlet pšice; vsled tega se vidi na njem obilo gra-

frankov! Madama Vappereau je pisala, dobila odgovor in znanje je bilo storjeno. Gospod Bourcier jo je obiskal večkrat in, da kratko rečemo, dan poroke je prišel. Zadnji večer praznoval se je v mali družbi, v kateri je bil tudi gospe Vappereau 17letni sin, jako vesel. Ker je uže pozno, ko se ločijo in ima ženin daleč domov, ponudi mu gospa Vappereau sinovo sobo, da v njej prenoči. To se zgodi in drugo jutro se napravita ženin in nevesta na usodepolno pot v magistratno pisarno, da ju maire (župan) poroči. Med potom pa pade ženin v glavo, da je v nevestinem stanovanju važne listine pozabil; na njegov predlog stopi nevesta v kavarno, sam pa hiti z brzimi koraki po listine. Dobro, nevesta ga čaka četrt ure, pol ure, a vedno ga še ni! kar jo začne zelo skrbeti ter se vrne domov. Kak strah jo tukaj obleti, ko zapazi, da je ženin zginit ter vse saboj vzel, kar je le nekoliko imelo vrednosti. O nesrečna diva — sedaj dvakratna udova — pa ne več posestnica 30 000 frankov.

— (Martinove gosi.) Kakor vsako leto na dan sv. Martina, tako je tudi letos prišla deputacija judovske občine v Požuni v cesarski dvor na Dunaji, da tam Martinove gosi za cesarja oddá. Deputacija prinesla je šest gosi saboj, ki so bile tudi z trakovi v ogerskih barvah, s katerimi so bile okrašene, jako častne zastopnice gosjega rodu. Tri gosi podaril je cesar cesarjeviču in cesaričini Deputacija sprejela se je potem od cesarja v avdijenci.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski.) Z Najvišjim patentom z dné 14. t. m. sklican je deželni zbor kranjski v 25. dan t. m.

— (Za poškodovane Gorenjce) daroval je osrednji odbor avstrijskega planinskega društva zopet 300 gld. Zdaj ima tukajšnji odsek nabranih uže 1200 goldinarjev.

— (Mestni odbor ljubljanski) ima javno sejo v torek 17. dan novembra t. l. ob 6 uri zvečer v mestni dvorani. 1.) Naznanila prvosedstva; 2.) volitev po enega člana v magistratni, stavbinski in vodovodni odsek mestu izstopivšega mestnega odbornika Frana Žužka; 3.) finančnega odseka poročilo a) o računskih zaključkih za 1884. leto, b) o prodaji mestnih parcel št. 84, 86, 57/3 in 90/1 poleg deželne prisilne delalnice; 4.) mestnega odbornika Ivana Hribarja samostalni predlog: „naj se sklone prošnja do visoke c. kr. deželne vlade, da se ustanovi v Ljubljani šesta lekarna“; 5.) mestnega odbornika Frana Trtnika samostalna predloga: a) gledé razsvetljave Rečnih ulic v Krakovem, b) gledé celonočne razsvetljave krakovskega nasipa po zadnji plinovi svetilnici pri Gradašici. — Tajna seja.

— (Alojzij Koblar †.) Nemila smrt zmanjšala je zopet vrste narodnjakov za jednega moža — litijskega župana gosp. Alojzija Koblarja ni več, včeraj umrl je nenadne smrti. Včeraj zjutraj ob 5. uri

cijoznih potez, ne posiljenih. Jednaka načela so primerna fotografiji.

Rabljev motiv je sledeči: Dama gredeč ob mizi prime knjigo ali cvetico itd. ter obrne glavo, kakor da hoče s kom govoriti. Podoba bode polna življenja in naravne gracije.

Drug nagib bi bil ta: Dama, ki ob mizi ali pultu sedi, vstane, da bi pozdravila koga vstopivšega v sobo; ob enem prime knjigo ali zapenja rokavico.

Navadno je najbolje, ako dama ostane, kakor v sobi stoji, roko na roki, ali pa na mizi držeč. Fotograf mora se ve da marsikaj popravljati, ali to mora spretno, mimogrede storiti, ne da bi osebo utrudil. Nekateri umetniki počno vesel razgovor in tako dosežejo, da nastane neprisiljen arrangement sam ob sebi. Nikoli se ne sme iz podobe videti, da se je oseba le za časa fotografovanja tako držala, kakor je predstavljena, a nikoli ne prej ne slej. Pri vpodobljanju stoječih oseb je stol pogostoma prav rabljiv. A ne oni težki hrastovi stol, brez kojega marsikak fotograf ničesa ne zmore, nego lahek boudoirni stol. Pristavljena miza ali čeznj vržen shawl imata nal g na njem uvesti menjava.

7 minut našli so ga v železniškem vozu jadrnega vlaka južne železnice na kolodvoru v Ljubljani mrtvega; po zdravniškem izreku zadel ga je mrtvud. Pri umrlem našli so 2175 gold. Truplo pokojnega prepelje se v Litijo. Pokojnik odpotoval je predvčeranjim od doma, hoteč iti na Bizeljsko kupavat vino Na Zidanem Mostu napale so ga slabosti; zaradi tega odpeljal se je z jadrnim vlakom proti Ljubljani, kjer je hotel iskati svoji bolezn zdravniške pomoči. A ni je našel, med potom dohitela ga je smrt. Pokojnik, povsodi spoštovan in priljubljen narodnjak, županoval je mnogo let v Litiji in bil je tudi deželni poslanec. Kot župan bil je neumorno delaven za povzdigo svoje županije v vsakem oziru. Blag mu spomin!

— (Detomor.) Iz Mengiša se nam poroča: Dne 12. t. m. popoldan našel je posestnik Jakob Kovač iz Terzina med Terzinom in Loko pri Mengišu na bregu tamošnjega potoka truplo novorojenega in potem v vodo vrženega deteta, zavito v moder, raztrgan predpasnik. Truplo je brž ko ne uže 14 dni do 3 tedne v vodi ležalo in ga je zadnja povodenj na bregu pustila Upati je, da se okrajni sodnji posreči poizvedeti za neusmiljeno mater, ki je s svojim otrokom tako nečloveško ravnala.

— (Požar.) Iz Borovnice se nam piše: Dne 10. t. m. zjutraj razširjala se je po naši vasi vest, da vas Preser gori. Kmalu se je pa pokazalo, da temu ni tako in da le Franc Gerčarjeva hiša v Kameniku v ognju stoji. Prebivalcem iz Preserja in Kamenika se je kmalu posrečilo zadušiti ogenj, kojega je Gerčarjev triletni sin zanetil. Škoda znaša 300 gld., za katero pa ponesrečenec ni bil zavarovan.

O bebcih.

Število bebcov znašalo je na Kranjskem v letu 1884 230. Na 10 000 prebivalcev pride pet bebcov. Politični okraji imeli so naslednje število bebcov: Mesto Ljubljana — (?), Postojina — (?), Kočevje 33, Krško 27, Kranj 30, Ljubljanska okolica 17, Litija 31, Logatec 4, Radovljica 23, Novo Mesto 27, Kamenik 24, Črnomelj 14. Za delo porabljenih bilo je 146, neporabljenih 84.

Po starosti razdeli se število bebcov takó-le:

	moški,	ženske,	vkup.
pod 10 leti	1	3	4
od 10. do 20. leta	34	9	43
„ 20. „ 30. „	37	20	57
„ 30. „ 40. „	31	17	48
„ 40. „ 50. „	32	16	48
čez 50 let	15	15	30

Razmerno največ bebcov je na Koroškem in Solnograškem, najmanj na Českem. Kranjska stoji na desetem mestu, in je v tem oziru med planinskimi deželami, kjer je število bebcov največje, izjema. *Kranjska torej ni malo!*

Največjo težavo napravljajo roke. Znano je, da igralci na odru mnogokrat ne vedo, kaj z njimi početi, in fotografu ne gre bolje. Spretno uravnanje rok zelo olepša podobo, nasprotno jo pokvari. Skušnja uči, da se damam roke na podobah zde prevelike, celo ako se jim dokaže (kolikor so dame sploh pristopne dokazom), da so telesu primerne.

Njih zmota pa ni le nasledek ljube nečimernosti. Prejšnji slikarji so roko nenaravno majhne slikali, in takrat so jih dame kot prave spoznavale. Ko pa je fotografija pravo razmerje pokazala, ne verjamejo.

Res so na nekaterih fotografijah roke neprijetno velike, ker so preblizu objektivu bile, ki jih je manj pomanjšal kakor obraz. Zato pa mora fotograf paziti, da so obraz in roke v tisti ravni, da ni vsa širokost roke proti kameri obrnena etc. Najbolje pa odloči pravo položje roke slučaj, če ne v prvič pa v drugič. Dosti na prstih popravljati, ni dobro; ako začne dama o svoji roki razmišljati, potem gracijoznost pogostoma mine. Lepa roka je krasna reč, a male spremembe v nje držanji mnogo učinijo.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 16. novembra. Cesar in cesarjevič z mnogimi nadvojvodi udeležili so se včeraj slovesne sv. maše, katero je opravil kardinal Ganglbauer v Klosterneuburgu povodom 400letnice, odkar je bil Leopold svetnikom proglašen. Pri dohodu in odhodu pozdravljala je množica navdušeno visoke goste.

Dunaj, 16. novembra. Avstrijska delegacija sprejela je brez debate proračun za vnanje zadeve. Poročevalec Windisch-Graetz poudarjal je, da velevlasti upajo, da se ohrani mir.

Sofija, 16. novembra. Knez dospel je v Ihtiman. Pri Caribrodu vršil se je boj; mnogoštevilnejši Srbi izgubili so več mož, a zaseli Caribrod. Zjutraj pomikale so se mnogobrojne srbske čete proti Dragomanu. Unel se je živahen boj z topničarstvom, kateri je trajal do noči. Pri Trnu bil je tudi boj.

Sofija, 15. novembra. Knez dospel je sim o polnoči; pred odpotovanjem naznanil je sultanu, da so Srbi prekoračili mejo ter ga vprašal, kaj namerava on storiti. Glavni napad Srbov veljal je včeraj Caribrodu, katerega so najbrže tudi zaseli; resnega boja je pričakovati pri Dragomanu. — Kneževa proklamacija narod pozivlje v boj za sveto stvar. Okrožnica do vlastij zavaruje se proti srbskim očitanjem ter zavrača na Srbijo odgovornost; konečno apeluje na sodbo Evrope.

Pariz, 15. novembra. Zbornica izvolila je s 346 glasovi Floqueta predsednikom.

London, 15. novembra. Car odtegnil je bolgarskemu knezu Aleksandru do zdaj dajeno podporo 150 000 rubljev.

Petrograd, 15. novembra. Emir v Bokhari je umrl; naslednik mu je njegov sin Said Abdul Ahad.

Petrograd, 15. novembra. Merodajni listi obsojajo srbsko vojno napoved kot bratomorsko, pustolovsko podjetje. „Journal de St. Peterbourg“ v ostrih besedah obsoja postopanje Srbije ter nedelavnost konference.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 16. novembra.

	gld
Jednotni drž. dolg v bankovcih	80.85
„ „ „ srebri	81.45
Zlata renta	108.75
50/ avstr. renta	99.25
Delnice narodne banke	859.—
Kreditne delnice	278.60
London 10 lir sterling	126.—
20 frankovce	10.01 ⁵
Cekini c. kr.	5.98
100 drž. mark	61.90

Umrli so:

Dne 14. novembra. Alojzij Posch, črevljar, 42 let, Poljanski nasip št. 50, črvesna tuberkuloza.

Dne 15. novembra. Alojzij Kobler, posestnik, 56 l., mrtvoud (med vožnjo od Zidanega mostu v Ljubljani v železničnem vozu). — Urša Podlipnik, gostinja, 93 l., Karlovska cesta št. 7, starostno opešanje.

Tržne cene.

V Ljubljani, 14. novembra.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 24 kr., domače 6 gld. 50 kr.; reš 5 gld. 53 kr.; ječmen 4 gld. 23 kr.; oves 3 gld. 9 kr.; ajda 4 gld. 37 kr.; proso 4 gld. 87 kr.; turšica 5 gld. 30 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 69 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 88 kr., salo po 80 kr., špeh po 54 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 3 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 60 kr., svinjsko 54 kr., drobniško po 35 kr. — Piške po 45 kr., golob 18 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 96 kr., slame 1 gld. 96 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 60 kr.; mehkih 5 gld. 50 kr. — Vino, rudiče, 100 litrov (v skladišči) 2d gld., belo 20 gld.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo. krina v mm
14. novbr.	7. zjutraj	736.62	— 1.2	bzv.	megla	0.5
	2. pop.	734.29	3.8	svzh. sl.	jasno	dež
	9. zvečer	734.39	4.6	vzh. sl.	obl.	
15. novbr.	7. zjutraj	732.56	3.4	bzv.	obl.	8.20
	2. pop.	730.34	10.4	zpd. sl.	„	dež
	9. zvečer	731.03	8.4	„	„	

Odgovorni urednik J. Naglič.

V našem založništvu se dobiva:

Odkritje Amerike.

Predelal H. Majar.

Trije deli — 436 strani, 8°. Vsi trije zvezki v platno skupje vezani 1 gld. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

O tej knjigi piše prvi naš leposlovni list „Ljublj. Zvon“:

„Lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in književnosti naše bode zategadelj hvaležen franciškanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo priredil slovenski mladini. Prišla je na svetlo v Ljubljani pri Bambergu in ves naslov jej je: „Odkritje Amerike.“ Predelal H. Majar. Poučno zabavna knjiga v treh delih o I. Kolumbu, II. Kortesu, III. Pizaru. Papir je, kakor se taki knjigi spodobi, močan, tisk lep, pravilen in razločen, vsa vnanja oblika prijetna in prikupljiva in tudi cena blizu 30 tiskovnih pol obsežni, trdno v platno vezani knjigi ne previsoka. Ako se ozremo po naši književnosti, pritegniti moramo, da razum Ciglar-Tomšičeve „Sreče v nesreči“ ne poznamo knjige, ki bi tako prijala mladim slovenskim bralcem, kakor Majarjevo „Odkritje Amerike“. Preverjeni smo, da se ta lepa knjiga skoro udomači po slovenskih hišah in šolskih knjižnicah.“

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Poddružnica c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci na obrestovanje

	v bankovcih
za 4 dni odpovedbe	3 1/4 od sto
„ 8 „ „	3 1/2 „ „
„ 30 „ „	3 3/4 „ „
	v Napoleonidrih
30dnevna odpoved	3 od sto
3mesečna „	3 1/4 „ „
6 „ „	3 1/2 „ „

Oddelek za giro

v bankovcih 2 1/2 proc. obresti za vsako vsoto, v Napoleonidrih brez obrestij.

Nakazila

na Dunaj, v Prago, Budimpešto, Brno, Opavo, Levov, Reko, dalje v Zagreb, Arad, Gradec, Sibinj, Inmost, Celovec, Ljubljano in Solnograd so brez troškov.

Kupovanje in prodaja

deviz, vrednostnih papirjev in inkaso-kuponov po 1/2 proc. provizije.

Posojila

na poroštevna pooblastila (warrants), pogoji po dogovoru; proti dovoljenemu kreditu v Londonu ali Parizu 1/2 proc. provizije za 3 mesece; na vrednostne papirje (efekte) 6 proc. obrestj na leto do svote 1000 gld., za večje svote vsled specialnega dogovora. (69) 36—29

V Trstu dne 1. oktobra 1883.

Dr. Hirsch

dobro znani specialni zdravnik za sifilitiko in kožne bolezni, ozdravlja po dolgoletnih izkušnjah v nebrojnih slučajih po sijajno skušenem in gotovo učinkujočem navodu (58) 33

sifilitiko in kožne bolezni

(tudi zastarele), ulesa, bolezni sočala in v mehurji, polnočije, možko slabost, ženski tok, v najkrajši dobi radikalno brez vseh zlih nasledkov in brez oviranja v službovanji. Naslov:

Dunaj, mesto, Kärntnerstrasse 5

(prej mnoga leta v Mariabillerstrasse), zdravi od 9. do 4. ure popoldne, a tudi pismono in (pod molčečnostjo) pošilja zdravila. Honorar primeren.

Zavratnikov

vsake fasone, barve in kakovosti; kakor znano, je največja zaloga in najceneje nakupovanje pri (59) 16

J. C. Hamann-u
Mestni trg.

Ker imajo pristni

Pain-Expeller

z kotvico

skoro v vseh rodbinah, je torej vsaka reklama odveč. Te vrstice imajo torej le namen, iste osebe, ki se tega staro osvedočenega domačega zdravila ne poznajo, opozoriti, da rabi s najboljšimi učinki kot namazanje zoper protin, revmatizem itd. Bolečine običajno izginejo že po prvem namazanju. Cena 40 in 70 kr.; na prodaj v vseh lekarnah; v Ljubljani pri gosp. E. Birschtitz-u. Glavna zaloga: Lekarna pri (146) „Zlatem levu“ v Pragi, Staro mesto. 8—2

Posojilo srečk mesta Barlette

avtorizovano in zajamčeno z kraljevim odlokom leta 1870 za zgradnjo novega pristanišča.

Garancije. — To posojilo daje porošstvo prve vrste, kakor: 1.) hipoteko na imenje v vrednosti 20 milijonov mesta Barlette; 2.) hipoteko na vse redne in izredne dohodke; 3.) zalogo v znesku 250 000 lir letne rente do poravnanja tega posojila.

Vsaka obligacija se vrača nazaj po 100 fr., to je 35 frk. kot nominalni dobiček in 65 frk. za vplačano emisijno ceno. Tedaj se garantuje vsak dobiček z najmenj 35 frk., ki more tudi dosežati vsoto 2 milijona. Obligacije mesta Barlette dajo največ koristij, da se zadenejo velike srečke, kajti vsaka izmed njih, če je le jedenkrat ali večkrat zadeta, se tudi pri vseh drugih srečkanjih udeležuje, in sicer do popolnega poravnanja tega posojila. Vsaka obligacija more torej 300 srečk do zneska petih milijonov dobiti.

Štiri srečkanja na leto

20. febr., 20. maja, 20. avgusta, 20. novembra

s 140 tisoč dobitki vkup

trideset milijonov

med kojimi se nahaja 2 milijona, 1 milijon, 500 000, 250 000, 100 000, 50 000, 20 000 itd.

Dobitki se izplačujejo v dan po srečkanji v gotovini.

Emisijna cena. Definitivne, na lastnika glaseče, 160 srečkanj se vdeležujejo izvirne obligacije s podpisom mestnega zastopništva Barlettskega in s potrebnimi pojasnili v nemškem, francoskem in laškem jeziku izdajejo se proti gotovemu plačilu v znesku 65 frk. = 32 gld. 50 kr. av. v. Dobivajo se tudi za vsoto 99 frk. = 45 gld. av. v. na upanje, ako se v prvi plači ná-nje 10 frk. = 5 gld. av. v. in konečni znesek 80 frk. = 40 gld. av. v. v 16mesečnih obrokih po 5 frk. = 2 gld. 50 kr. av. v., plačilnih prvi teden vsacega meseca od 1. januarja 1886. l. dalje. Kupci le-teh slednjih obligacij se takoj gori imenovanih srečkanj udeležujejo in vseh naslednjih istim načinom in z istim pravom, kakor bi bili vplačali popolen znesek; isti morejo tudi po poljubnosti naprej plačati jeden ali več obrokov.

Vsak kupec prejme kot premijo srečko loterije mesta Antwerpen (srečkanje dne 25. novembra) z velikim dobitkom

100 000 frankov

in 6000 drugih v znesku 50 000 frk., 20 000 itd.

Ni ga niti v Italiji niti v Evropi srečkinega posojila, ki bi se mogel primerjati Barlettskemu, ker je le-ta jedini z tako ogromnim številom srečk in z tako mnogimi in vednimi dobitki; isti je tudi najboljši zaradi nedvojno gotovih poroštev, koje podaje lastnikom obligacij.

Subskripcija ostane otvorena do dne 19. novembra pri banki Croce frères de fu Mario in Genua (Italija) 32 St. Jurja trg.

Za poštino nazaj priloži naj se 50 cent. — Pisma dojdejo na mesto v 48 urah. — Otvorenje kredita in sconto za kupce. — Dopolnjanje seznama srečkanj je brezplačno. (167)

V založništvu našem izišla je na svetlo knjiga:

Saljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasno iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik učitelj.

12 pol v 8°. Mehko vezana stane 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg knjigotržnica v Ljubljani.